

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Základní škola, Citonice, okres Znojmo

Citonice 100, 671 01 Citonice

Identifikátor školy: 600127851

Zřizovatel: obec Citonice, 671 01 Citonice 82

Školský úřad Znojmo, Rudoleckého 21, 669 02 Znojmo

Termín konání inspekce: 23. a 24. únor 2000

Čj.	122-186/00-11086
Signatura	ol6bt102

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Základní škola Citoence je školou neúplnou. Je zálohovou organizací ŠÚ Znojmo. Ve třech třídách jsou vyučováni žáci 1. - 5. ročníku. První a třetí ročník je spojen k výuce do jedné třídy, druhý ročník je vyučován samostatně, čtvrtý a pátý ročník je vyučován společně v další třídě. V letošním školním roce je zapsáno k povinné školní docházce celkem 41 žáků. Součástí školy je školní družina.

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. V rámci povinné výuky jazyků škola vychází z místních podmínek a požadavků a vyučuje ve čtvrtém a pátém ročníku německý jazyk. Formou kroužku nabízí i anglický jazyk.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci orientační inspekce byla kvalita, podmínky a průběh vzdělávání hodnoceny v předmětech český jazyk, matematika, přírodověda, vlastivěda a německý jazyk.

Plánování a příprava výuky

Učební plány: Týdenní počty hodin a hodinové dotace předmětů v rozvrhu hodin odpovídaly požadavkům učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Učební osnovy hospitovaných předmětů: Výchovně vzdělávací činnost školy je plánována v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Členění učiva ve sledovaných předmětech a ročnících korespondovalo s učebními osnovami.

Výukové cíle odpovídaly v převážné většině zhlédnutých hodin aktuálnímu složení třídy a probíranému tématu učiva.

Příprava na výuku: Učitelé se na výuku písemně připravují. Obsah učiva rozpracovávají do časově tematických plánů, které zajišťují rozvržení učiva a návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky. Učitelé jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie) prostřednictvím písemných zpráv z pedagogicko psychologické poradny. Pro tyto žáky mají velmi kvalitně zpracovány individuální plány, podle kterých ve výuce postupují.

Plánování a příprava výuky má velmi dobrou úroveň.

Podmínky výuky

Personální zabezpečení výuky vzhledem k ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků není příliš příznivé. Dva vyučující splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro výuku na prvním stupni ZŠ. V jedné třídě vyučuje učitelka bez příslušné kvalifikace. Částečný úvazek má vychovatelka školní družiny, která bez odborné způsobilosti vyučuje pracovní, výtvarnou a tělesnou výchovu. Bez kvalifikace vyučuje v ZŠ hudební výchovu učitelka z místní mateřské školy. Chybějící pedagogická, ale i odborná způsobilost některých vyučujících se díky dobrému vedení pracovníků neodráží v organizaci a průběhu výuky. Nepovinný předmět

římskokatolické náboženství vyučuje katechetka na dohodu o pracovní činnosti.

Prostorové podmínky pro výuku jsou dobré. Třídy jsou prostorné, účelně a podnětně zařízené. Jedna z nich je velmi dobře vybavena i pro výuku tělesné výchovy.

Materiální zabezpečení výuky je velmi dobré. Učební pomůcky jsou podle finančních možností stále doplňovány. Často si učitelé sami vyrábějí vlastní materiály, které ve výuce využívají. Na škole jsou i vhodné publikace, které mohou doplňovat výuku z učebnic. Didaktickou technikou je škola průběžně vybavována a nyní má velmi dobré zabezpečení. K dispozici je kromě barevného televizoru, videa, radiomagnetofonu, elektronických kláves, gramofonu a věže i jeden počítač.

Pro dodržování psychohygienických zásad vytváří škola velmi dobré podmínky. Počet vyučovacích hodin v jednom dnu i délky jednotlivých přestávek jsou v souladu s příslušnými ustanoveními vyhlášky o základní škole. Učitelé sledují dodržování režimu dne. Menší počet žáků ve třídě umožňuje časté střídání činností a průběžnou relaxaci. Ve spolupráci s rodiči zavedla škola pro žáky pitný režim.

Podmínky výuky měly velmi dobrou úroveň.

Organizace, formy a metody výuky

Struktura jednotlivých vyučovacích hodin i organizačních pokynů učitelů odpovídaly věku i možnostem žáků. Ve třídách se spojenými ročníky jsou žáci zvyklí pracovat samostatně podle předchozích pokynů učitele, dokáží se na práci soustředit. Skladba používaných vyučovacích metod a forem práce byla v převážné většině sledovaných hodin pestrá, závisela na náročnosti učiva i na metodické zdatnosti vyučujících. Na konci hodin prováděli vyučující hodnocení práce žáků, které mělo většinou motivační charakter. Ztížené podmínky při vyučování, které přináší spojení ročníků, zvládali po organizační stránce dobře.

V hodinách *českého jazyka* byly nenásilně uplatňovány mezipředmětové vztahy, které nutily žáky hledat souvislosti v okruzích učiva. Způsob zadávání některých úkolů napomáhal rozvíjení kooperačních technik. Zapamatování učiva podporoval dostatek názoru. Menší počet žáků ve třídách umožnil časté střídání metod a forem práce i individuální kontrolu plnění úkolů. Při zadávání úkolů žákům se specifickými poruchami učení se vyučující snažili ve většině sledovaných hodin respektovat jejich možnosti, individuálně se jim věnovali, pomáhali jim a dávali možnost výběru formy plnění úkolu. Důraz kladli na odpovědi žáků celou větou a tak podporovali rozvoj mluvního projevu. Celková úroveň písma a úpravy sešitů byla lepší v nižších ročnících. Úroveň sledovaných hodin českého jazyka byla v převážné většině hodin vynikající.

Výuku *matematiky* charakterizovala názornost a vyšší pracovní tempo žáků. Žáci byli záměrně vedeni k pohotové aplikaci učiva. Organizace výuky umožňovala všem žákům plné uplatnění i využití alternativních způsobů řešení zadaných úloh. Vyučovací čas byl využit efektivně. Sledovaná výuka matematiky měla velmi dobrou úroveň.

Ve výuce *přírodovědy a vlastivědy* pracovali žáci ve skupinách. Zadané úkoly se snažili zodpovědně plnit. Výuka vlastivědy postrádala vzhledem k obsahu učiva větší názornost a individuální přístup při řešení zadaných úkolů. V přírodovědě činnostní pojetí výuky ve skupinách napomáhalo zapamatování si učiva. Kontrola výsledků žáků nebyla vždy důsledná. Celkově měla výuka přírodovědy a vlastivědy dobrou úroveň.

Sledované hodiny *německého jazyka* se svojí kvalitou lišily. Jedna hodina, vedená

převážně v češtině, byla méně efektivní. Zvolené metody výuky nepodporovaly rozvoj mluvního projevu žáků ani vzájemný a dialog. Další hodina, vedená v němčině, umožnila prostřednictvím hrových metod rozvoj komunikativních dovedností. Motivační prvky v průběhu výuky podporovaly soustředěnost žáků a hrové ocenění výsledků žáků vedlo k další aktivitě. Písemné projevy žáků a úprava sešitů byly průměrné. Sešity žáků byly sice kontrolovány, ale ne vždy důsledně opraveny. Úroveň sledované výuky německého jazyka byla dobrá.

Kvalita výuky ve sledovaných předmětech se pohybovala od vynikající až po dobrou. Z pohledu organizace a použití forem a metod práce byla celkově na velmi dobré úrovni.

Motivace a hodnocení

V průběhu výuky bylo často využíváno mezipředmětových vztahů, zkušeností žáků i aktualizace učiva. K činnostem byli žáci vhodně motivováni a to nejen v průběhu výuky, ale i na začátku hodin, což se příznivě odráželo v jejich zájmu o předmět. Průběžné hodnocení bylo časté a objektivní. Zejména v nižších ročnících bylo využíváno pozitivního motivačního hodnocení. Výrazným prvkem výuky byla okamžitá kontrola výsledků a snaha žákům pomoci. Práce s chybou se objevovala častěji v nižších ročnících. Jako forma sebereflexe žáků bylo zařazováno sebehodnocení vlastního výkonu i výkonu jiných žáků.

Motivace a hodnocení žáků mělo v převážné většině sledovaných hodin vynikající úroveň.

Interakce a komunikace

V průběhu inspekce byla ve škole pozorována vstřícná atmosféra. Učitelé měli velmi pěkný vztah k dětem, snažili se o otevřenost, rozvíjeli komunikativní dovednosti žáků, nechávali jim prostor pro vyjádření vlastních názorů k učivu. O názorech žáků v případě potřeby diskutovali. Žáci se chovali klidně a ukázněně, akceptovali dohodnutá pravidla. Při výuce byli vedeni ke kooperaci a vzájemně si pomáhali.

Spolupráce a vzájemná komunikace učitelů a žáků měla ve většině sledovaných hodin vynikající úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

V převážné většině sledovaných hodin byly využity aktivační metody práce, které spolu s vhodnou motivací podporovaly zájem žáků a jejich zapojení do výuky. Způsob práce s žáky s poruchami učení umožňoval respektovat jejich schopnosti. Rezervy se objevily v některých hodinách v oblasti důslednější kontroly práce žáků. Kvalita vzdělávání měla celkově velmi dobrou úroveň.

Koncepce a plánování

Koncepční záměry jsou zpracovány na základě analýzy podmínek a potřeb školy. Plánování je pojato jako ucelený systém včetně vymezení prioritních cílů v jednotlivých oblastech práce školy. Roční plán navazuje na úkoly stanovené koncepcí, vychází z analýzy stavu výchovy a vzdělání a reaguje na zjištěné nedostatky a problémy. Obsahuje škálu hlavních úkolů, dotýkajících se všech oblastí činnosti školy. Konkretizuje další směr školy, požadavky na práci pedagogických pracovníků, určuje plán a organizaci řízení školy i kontrolní činnosti. Na tvorbě pracovního plánu se mohou vyučující svými náměty spolupodílet. Pracovní plán školy na školní rok 1999/2000 byl projednán na poradě pracovníků školy. Zpracované krátkodobé plány mají spíše operativní charakter.

Způsob plánování je promyšlený, jednotlivé úkoly se v praxi realizují.

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Prioritou výchovně vzdělávací činnosti je snaha o co největší přiblížení se Programu podpory zdraví ve školách - Zdravé škole.

Pro rozšíření zájmů žáků škola nabízí kroužky a nepovinný předmět náboženství.

Plánování práce školy je pojato jako ucelený systém. Jednotlivé úkoly jsou reálné a v praxi se naplňují. Vzhledem k podmínkám a potřebám školy je úroveň plánování vynikající.

Organizování

Činnost školy byla po desetiletém období přerušení provozu znovu obnovena díky iniciativám Obecního úřadu Citonice v roce 1991. Jako samostatný subjekt byla škola zařazena do sítě škol od roku 1994.

Stávající ředitel školy Mgr. Jindřich Bulín řídí školu od školního roku 1999/2000. Pro její provoz stanovil organizační strukturu, která umožňuje její účinné řízení s důrazem na osobní zodpovědnost každého pracovníka. Pravidla života školy jsou dána přehledně zpracovaným vnitřním řádem školy, který vhodně konkretizuje práva žáků. Ta jsou v praxi uplatňována. Vyučování probíhá podle stabilního rozvrhu hodin. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, která se schází pravidelně. Její činnost napomáhá koncepční a metodické práci školy. Porady pedagogických a provozních pracovníků jsou svolávány dle potřeby.

Informační systém školy plní svoji funkci. Ředitel školy je s pracovníky denně v kontaktu, takže vzájemná informovanost je okamžitá a velmi dobrá. O pedagogických problémech jsou pracovníci školy informováni na pedagogických radách, důležité informace pracovníkům školy ředitel sděluje ihned. Ochrana dat a důvěrných informací je zajištěna. Ve vztahu k zákonným zástupcům žáků využívá škola běžné formy přenosu informací - žakovské knížky, třídní schůzky a v případě potřeby operativně volí osobní projednání. Na škole je zřízena a žáky využívána schránka důvěry. Žáci mohou své podněty a připomínky vložit do schránky důvěry a pod svou značkou. Na tu jim ředitelství školy dotaz zodpoví.

Škola je otevřená rodičům. Se školou spolupracuje Sdružení rodičů, které je zaregistrováno u ministerstva vnitra. Jeho činnost i aktivní přístup řady rodičů při uskutečňování kulturních a jiných akcí učitelé velmi oceňují. Přínosem jsou sponzorské dary.

Výroční zpráva školy je zpracována obsažně a má vzhledem k vlastní evaluaci školy

velmi dobrou vypovídací hodnotu. Dokumentace školy je vedena pečlivě, v souladu s § 38a zákona č. 29/1984 Sb. ve znění pozdějších předpisů, a na vynikající úrovni. Na veřejnosti se škola prezentuje pořádáním kulturních programů, což vytváří u žáků pocit sounáležitosti s obcí.

Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným předpisům.

Celková organizace chodu školy má vynikající úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení pracovníků je založeno na oboustranné neformální komunikaci a spolupráci. Ředitel školy získává své učitele především pro cíl vidět ve svém povolání poslání a výuku žáků brát jako svůj životní cíl. Prosazuje otevřené vztahy, zajišťuje dobré materiální podmínky, vytváří prostor pro uplatnění tvořivosti učitelů. Tyto snahy směřují ke spokojenosti žáků. Nároky na osobnostní stránku učitelů v souvislosti s prioritou školy vedou k cílenému výběru pedagogů pro program Zdravá škola. Jasná pravidla stanovená kritérii hodnocení určují výši nenárokových složek platu. Stimulujícím prvkem je možnost účasti na seminářích v rámci dalšího vzdělávání učitelů. Dalším významným nástrojem motivace ze strany vedení školy se stává možnost zainteresovanosti učitelů a dalších subjektů na práci školy.

Pracovníci školy jsou vynikajícím způsobem motivováni.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitele školy je vzhledem k velikosti školy průběžná. Ředitel školy systematicky sleduje plnění základních povinností i kvalitu práce jednotlivých pedagogických pracovníků. Hospitační činnost je prováděna a písemně doložena hospitačními zápisy. Z nich vyplývá, že je sledován cíl a průběh hodiny, částečně chybí konkretizace pozitiv a nedostatků, doporučení k další činnosti učitele. Závěry hospitací jsou projednávány s jednotlivými pracovníky osobně. O svých zaměstnancích má ředitel školy velmi dobrý přehled.

Ředitel školy pravidelně provádí prověřování úrovně vědomostí žáků prostřednictvím vlastních testů. V březnu roku 1999 se škola účastnila celostátního testování „Klokánek“.

Kontrolní mechanismy mají velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy probíhá v souladu s koncepcí a plánem školy. Je založeno na spoluúčasti lidí a subjektů, které ke škole patří. Ředitel školy má přirozenou autoritu, v jeho řízení převažuje demokratický styl. Kvalita řízení má vynikající úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

1. V průběhu návštěvy školy ČŠI zjistila, že škola má velmi úzký vztah s rodičovskou veřejností, který je ku prospěchu jejího dalšího rozvoje. Ve spolupráci s ředitelem školy podalo Sdružení rodičů při ZŠ Citonice grant na MŠMT na téma protidrogová prevence v rámci volnočasových aktivit žáků s cílem získat finanční podporu pro tuto oblast.
2. Žáci školy navštěvují výuku plavání. Na finanční úhradě se podílí rodiče žáků, Obecní úřad Citonice a Školský úřad Znojmo. .
3. Základní škola má intenzivní spolupráci s mateřskou školou.
4. Škola nabízí žákům pro rozvoj jejich schopností a zájmů nepovinný předmět náboženství a zájmové kroužky. Na škole funguje pro zájemce kroužek dyslektický, ve spolupráci s DDM Šumná angličtiny, hry na nástroje, výtvarný, hudební a logopedický kroužek.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy stanovená § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb. o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- zřizovací listina
- učební plány a osnovy vzdělávacího programu Základní škola
- koncepční záměry školy
- pracovní plán školy na školní rok 1999/2000
- krátkodobé plány práce
- tematické plány učitelů zpracované podle osnov
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/99
- hospitační záznamy školního inspektora

ZÁVĚR

- *Vzdělávací program školy je realizován dle platných učebních dokumentů.*
- *Plánování a příprava výuky byla průběžná a na velmi dobré úrovni.*
- *Výuka sledovaných předmětů byla velmi dobře personálně a materiálně zabezpečena.*
- *Kvalitu vzdělávání kladně ovlivňovalo časté střídání metod a forem práce aktivizujících žáky. Výrazným prvkem byl individuální přístup k žákům, který byl umožněn nižším počtem žáků ve třídách. V některých hodinách se objevila méně důsledná kontrola práce žáků. Vyučující věnovali velkou péči rozvoji komunikativních dovedností žáků. Ve škole se směřuje k otevřené atmosféře, která spolu se vstřícným sociálním klimatem kladně působí na rozvoj žákovy osobnosti a to v souladu se stanovenou prioritou školy. Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech měla celkově dobrou úroveň.*

- Ředitel řídí školu a organizuje její činnost v souladu s obecně závaznými právními předpisy. V řízení školy převažuje demokratický styl. Kvalita řízení má vynikající úroveň.
- Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům čerpány efektivně a v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Celkově je činnost školy ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Eva Šefránková

..E. Šefránková, v.r.

V Brně dne 20. března 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .....30. 3. 2000.....

Razítko

Mgr.Jindřich Bulín

Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Znojmo	11. 4. 2000	122-219/00
Zřizovatel: obec Cítonice	11. 4. 2000	122-220/00

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. Jednacího protokolu ČŠI	Text
13. 4. 2000	-	připomínky nepodány